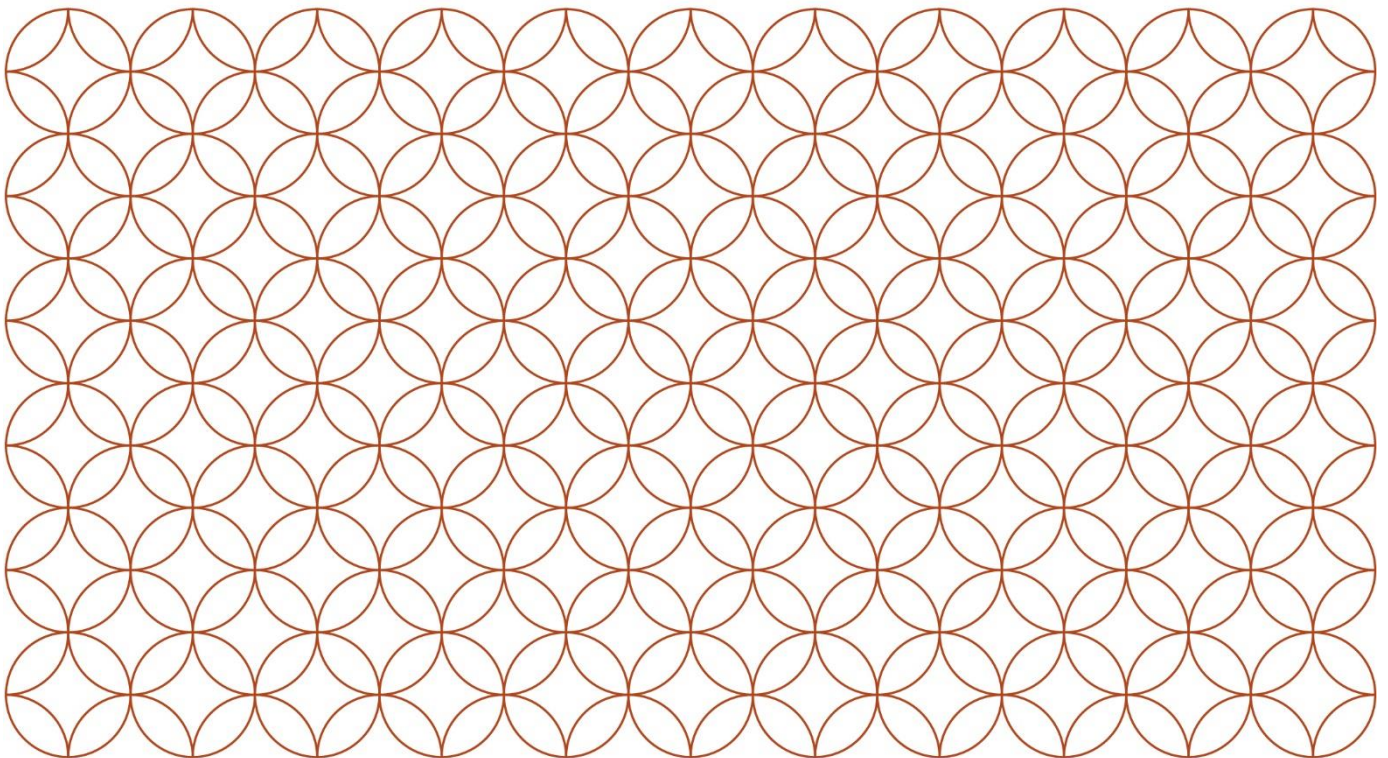

REDOVISNING AV
REGERINGSUPPDRAG

Kompetensinsatser med fokus på mäns våld mot kvinnor

Skolverket

Publikationen finns att ladda ner som kostnadsfri
PDF från Skolverkets webbplats:

www.skolverket.se/publikationer

Dokumentdatum: 2023-03-09

Diarienummer: 2022:2012

Skolverket, Stockholm 2023

Innehåll

Sammanfattning	4
Uppdrag	4
Bakgrund	5
Den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor	5
Trygghet i skolan är viktigt för elevernas lärande	5
Nya formuleringar i skolans läroplaner	7
Kompetensutvecklingsinsatser	9
Breddning och tillägg i flera material och insatser	9
Webbkurser.....	10
Övriga aktiviteter	11
Avslutande kommentar	12
Referenser	13

Sammanfattning

Skolverket ska, enligt uppdrag från regeringen, mot bakgrund av de reviderade läroplanerna och det nya kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer erbjuda skolpersonal kompetensinsatser som utifrån skolans förebyggande roll bidrar till att motverka mäns våld mot kvinnor.¹

Skolverket erbjuder skolväsendet flera olika stöd och möjligheter för kompetensutveckling inom de områden som listas i uppdraget, till exempel om jämställdhet, diskriminering, sexualitet, samtycke och relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Innehållet i dessa resurser handlar bland annat om hur ett normmedvetet förhållningssätt, tillitsfulla relationer och respekten för egna och andras gränser på generell nivå kan bidra i det förebyggande arbetet mot våld. Utifrån de bestämmelser som styr skolväsendet är det främst i dessa delar som skolan kan bidra utifrån sin förebyggande roll.

Inom ramen för uppdraget vidareutvecklas innehåll i flera webbstöd, där det finns samband med skolans förebyggande arbete mot våld. Myndigheten tar fram nytt innehåll för att bidra med ökad kunskap och medvetenhet om till exempel hur kopplingen mellan destruktiva könsnormer och risker för våld kan ta sig uttryck och om att våld kan förekomma i ungas partnerrelationer. Skolverket har medverkat och planerar att delta i olika föreläsningar konferenser där det förebyggande arbetet mot våld uppmärksammas. Genom andra uppdrag inom myndigheten, till exempel det nationella uppdraget om *Tidiga samordnade insatser*,² bedrivs också insatser som fokuserar våldsförebyggande arbete.

Systematiskt arbete med trygghet och hälsa stärker förutsättningarna för barn och elever att lyckas i skolan.³

Uppdrag

Uppdraget såsom det formulerats i regleringsbrevet för 2022.

11. Kompetensinsatser med fokus på mäns våld mot kvinnor

Statens skolverk ska mot bakgrund av de reviderade läroplanerna och det nya kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer erbjuda skolpersonal kompetensinsatser som utifrån skolans förebyggande roll bidrar till att motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Insatserna ska vidare främja jämställdhet och motverka diskriminering, rasism, intolerans och hedersrelaterat

---

¹ U2021/03103, U2022/01980.

² U2017/01236/GV.

³ Skolverket (2022). Skapa trygghet för lärande-om skolans arbete mot kränkningar, trakasserier och mobbning

våld och förtryck. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 31 mars 2023.

Bakgrund

Den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor

Våld i nära relationer är ett globalt samhällsproblem som främst drabbar kvinnor. Även barn är en utsatt grupp när det kommer till våld. Att exponeras för våld utgör en allvarlig risk för barns hälsa och utveckling. Att stoppa våld mot barn och skydda barn mot våld är ett av de viktigaste målen för att främja folkhälsan.⁴

Den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor konkretiserar ett åtgärdsprogram med 99 åtgärder som omfattar såväl insatser för att förebygga våldet som att ge stöd och skydd till utsatta. Enligt punkt 3 i åtgärdsprogrammet ska kompetensinsatser också genomföras i skolan eftersom skolväsendet anses kunna motverka våld i nära relationer, upptäckta utsatthet, stärka skyddet för våldsutsatta samt bidra i samverkan mellan skola, socialtjänst och polis.⁵

Även när det gäller Skolverkets inriktning för jämställdhetsintegrering 2022–2025 beskrivs bland annat problemområden med kopplingar till behovet att motverka mäns våld mot kvinnor, till exempel genom att förebygga förekomsten av sexuella trakasserier i skolmiljön.⁶

Trygghet i skolan är viktigt för elevernas lärande

Skolan ska vara trygg och fri från alla former av våld. För detta ska det bland annat bedrivas ett främjande och förebyggande arbete för jämställdhet och mot diskriminering, rasism, intolerans och hedersrelaterat våld och förtryck.^{7 8}

Systematiskt arbete med trygghet, studiero och hälsa stärker förutsättningarna för alla barn och elever att lyckas i sin kunskapsutveckling.

I forskningen om kränkningar framhålls vikten av att arbeta enligt det som brukar beskrivas som en hela-skolan-ansats, där all skolpersonal och alla elever är delaktiga. I en hela-skolan-ansats har skolpersonalen gemensamma

---

⁴ Nationellt centrum för kvinnofrid (2014) Våld och hälsa: en befolkningsundersökning om kvinnors och mäns våldsutsatthet samt kopplingen till hälsa.

⁵ A2021/02397.

⁶ Skolverket, Dnr: 2021:1531.

⁷ 1 kap. 4-5 §§, 6 kap. 6-8 §§ skollagen (2010:800).

⁸ 3 kap. 1-2, 16-18 och 20 §§ diskrimineringslagen (2008:567).

förhållningssätt i enlighet med en förankrad policy.⁹ Det främjande arbetet är ett integrerat värdegrunds- och elevhälsoarbete. Det innebär att stärka frisk- eller skyddsfaktorer i skolan och att barn och elever därigenom ska lära sig och utvecklas i kombination med att de åtnjuter ett fysiskt, socialt och psykiskt välbefinnande. Även om detta ska genomföras av all personal är den samlade elevhälsan en central aktör i detta arbete.¹⁰

Ett positivt skolklimat -en framgångsfaktor för att lyckas i skolan

Ett positivt skolklimat överensstämmer till stor del med det som kännetecknar hög undervisningskvalitet¹¹ och hänger samman med lägre förekomst av psykisk ohälsa, kriminalitet och utagerande beteenden. Avsaknad av ett positivt skolklimat utgör en riskfaktor för kränkningar, våld, skolmisslyckande, psykisk ohälsa och kriminalitet.¹²

De skolor som är mest framgångsrika i arbetet mot kränkningar och våld är de skolor som lyckas skapa ett positivt skolklimat. Det positiva skolklimatet kännetecknas inte enbart av hög undervisningskvalitet utan också av att eleverna upplever skolan som trygg och säker, och att relationerna mellan elever och mellan skolpersonal och elever är omtänksamma, uppmuntrande och stöttande. Ytterligare kännetecken är inkluderande, strukturerade och anpassade undervisningssituationer präglade av studiero. Andra viktiga komponenter i ett positivt skolklimat är att eleverna på skolan upplever delaktighet och inflytande och att det finns tydliga regler och normer som upplevs som rimliga och rättvisa.¹³

Skolans arbete med att få barn och elever att lyckas och trivas i skolan är den enskilt viktigaste brottspreventiva faktorn. Det positiva skolklimatet är, sammanfattningsvis, en av de mest kraftfulla skyddsfaktorerna i skolans arbete.

Att tidigt fånga upp barn som far illa och alltid anmäla oro för barn är en skyldighet för skolans personal.¹⁴ Det är av stor betydelse för att stärka tryggheten för barnet och hjälpa barnet på rätt väg i livet.

---

⁹ Skolverket (2022). Skapa trygghet för lärande-om skolans arbete mot kränkningar, trakasserier och mobbning

¹⁰ Socialstyrelsen och Skolverket (2016) Vägledning för elevhälsan;

Partanen, P. (2012) Att utveckla elevhälsa.

¹¹ Håkansson, J. och Sundberg, D. (2020) Utmärkt undervisning. Framgångsfaktorer i svensk och internationell forskning; Creemers, B. P. M. & Kyriakides, L. (2007) Using the Dynamic Model of Educational Effectiveness to Identify Stages of Effective Teaching: An Introduction to the Special Issue. An International Journal of Research, Policy and Practice.

¹² Brottsförebyggande rådet, BRÅ (2009) Orsaker till brott bland unga och metoder att motverka kriminell utveckling. En kunskapsinventering.

¹³ Socialstyrelsen och Skolverket (2016) Vägledning för elevhälsan; Skapa trygghet för lärande-om skolans arbete mot kränkningar, trakasserier och mobbning (2022).

¹⁴ 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453).

Nya formuleringar i skolans läroplaner

I uppdraget till Skolverket anges att myndigheten ska erbjuda kompetensinsatser mot bakgrund av de reviderade läroplanerna och det nya kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer som utifrån skolans förebyggande roll bidrar till att motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Nedan återges några av de nya skrivningar som berör skolans förebyggande arbete. Det är dock viktigt att understryka att det finns många andra skrivningar i läroplanerna som är av betydelse för att främja respekt och empati mellan människor, även om de inte redovisas inte här.

Jämställdhet

Jämställdhet är ett av de grundläggande värden som förskolan och skolan ska förmedla och som är inskrivet i samtliga skolformers läroplaner.¹⁵ Skrivningarna handlar om att alla barn ska leva ett liv fritt från våld och förtryck och att alla barn – oavsett kön – ska ha lika rättigheter och möjligheter. De nya formuleringarna om jämställdhet i läroplanerna för grundskolan och motsvarande skolformer trädde i kraft den 1 juli 2018 och för förskolan den 1 juli 2019.

Under rubrikerna *Skolans uppdrag*, *Gymnasieskolans uppdrag*, *Gymnasiesärskolans uppdrag* och *Perspektiv i utbildningen* står i läroplanerna för grund- och gymnasieskolan samt motsvarande skolformer och vuxenutbildningen:

”Skolan ska aktivt verka för jämställdhet.”¹⁶

”Vuxenutbildningen ska aktivt verka för jämställdhet.”¹⁷

Under rubriken *En likvärdig utbildning* anges i läroplanerna för grundskolan och gymnasieskolan samt motsvarande skolformer och vuxenutbildningen:

”Skolan (*Vuxenutbildningen*) har också ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling.”

Skrivningarna i läroplanerna för grundskolan och motsvarande skolformer anger att eleverna genom undervisningen ska få lära sig att kritiskt granska könsmonster och undersöka hur dessa kan begränsa människors val, livsvillkor och möjligheter. I läroplanen för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och i vuxenutbildningen utvecklas detta till att också handla om hur normer, värderingar och strukturer kan begränsa kvinnors och mäns makt att forma samhället och sina egna liv.

¹⁵Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), Läroplan för specialskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet i vissa fall (Lsam22), Läroplan för grundsärskolan (Lgrsär22), Läroplan för gymnasieskolan (Lgy11), Läroplan för gymnasiesärskolan (Lgysär11), Läroplan för vuxenutbildningen (Lvux12).

¹⁶Lgr22, Lgrsär22, Lsam22, Lspec22, Lgy11, Lgysär11.

¹⁷Lvux12.

Gymnasieskolans, gymnasiesärskolans och vuxenutbildningens nya skrivningar trädde i kraft i juli 2021 och ska tillämpas från och med höstterminen 2022.

I alla skolformer har rektorn ett övergripande ansvar för att verksamheten genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv.¹⁸

Diskriminering, rasism och intolerans

Skolan har ansvar att säkerställa en trygg skolmiljö för alla elever. En miljö som ska vara fri från kränkande behandling och diskriminering.¹⁹ Skolan ska också främja ett livslångt lärande och förmedla förståelse för mänskliga rättigheter och allas lika värde.²⁰ Skrivningen nedan belyser vikten av att bemöta åsikter som strider mot dessa värden med kunskap.

I läroplanernas första del anges att:

”Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser”.²¹

Hedersrelaterat våld och förtryck

Beslutade skrivningar om hedersrelaterat våld och förtryck förekommer på flera platser i läroplanerna för grund- och gymnasieskolan samt motsvarande skolformer och i läroplanen för vuxenutbildningen och är tätt sammankopplade med skolans jämställdhetsuppdrag.

”I utbildningen ska maktstrukturer kopplade till kön och hedersrelaterat våld och förtryck kritiskt granskas”.²²

En liknande formulering återfinns även i läroplanen för vuxenutbildningen under rubriken *Perspektiv i utbildningen*.

”Vuxenutbildningen ska kritiskt granska maktstrukturer kopplade till kön och hedersrelaterat våld och förtryck.”²³

I läroplanerna för grund- och gymnasieskolan samt motsvarande skolformer och i läroplanen för vuxenutbildningen anges att

”Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola:²⁴ [...] har fått kunskaper inom området sexualitet, samtycke och relationer samt om hedersrelaterat våld och förtryck.”.²⁵

¹⁸ Lgr22, Lgrsär22, Lsam22, Lspec22, Lgy11, Lgysär11, Lvux12.

¹⁹ 1 kap. 4-5 §§ och 6 kap. skollagen (2010:800) samt 2 kap. 5 och 7 §§ diskrimineringslagen (2008:567).

²⁰ Skollagen (2010:800).

Lgr22, Lgrsär22, Lsam22, Lspec22, Lgy11, Lgysär11, Lvux12.

²¹ Lgr22, Lgrsär22, Lsam22, Lspec22, Lgy11, Lgysär11, Lvux12.

²² Lgr22, Lgrsär22, Lsam22, Lspec22, Lgy11, Lgysär11.

²³ Lvux12.

²⁴ I Läroplanen för gymnasieskolan (Lgy11) ”Det är även skolans ansvar att varje elev som har slutfört ett nationellt program eller annan nationellt fastställd utbildning med eget examensmål inom gymnasieskolan eller ett introduktionsprogram i den utsträckning det framgår av elevens individuella studieplan”.

²⁵ Lgr22, Lgrsär22, Lsam22, Lspec22, Lgy11, Lgysär11, Lvux12.

Sexualitet, samtycke och relationer

Ändringarna i läroplanerna om sexualitet, samtycke och relationer innebär, förutom namnbytet, att kunskapsområdet är tydligare framskrivet.²⁶ För grund- och gymnasieskolan samt motsvarade skolformer ska kunskapsområdet:

- främja elevernas hälsa och välbefinnande,
- stärka förutsättningar att göra medvetna och självständiga val,
- bidra till förståelse för egna och andras rättigheter,
- förmedla betydelsen av samtycke,
- kritiskt granska maktstrukturer kopplade till kön och hedersrelaterat våld och förtryck,
- utveckla elevernas kritiska förhållningssätt till framställningar av hur relationer och sexualitet framställs i olika medier och sammanhang, bland annat i pornografi.

Samtliga läroplaner, med undantag för förskolans och vuxenutbildningens, anger att rektorn har ansvar för att sexualitet, samtycke och relationer samt kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck behandlas återkommande i utbildningen. I läroplanerna för grundskolan och motsvarande skolformer står det att eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de känner sig otrygga i eller utanför skolan. Det står också att alla som arbetar i skolan ska utgå från ett normmedvetet förhållningssätt, vilket även står i gymnasieskolans och gymnasiesärskolans läroplaner. I vuxenutbildningens läroplan har det tillkommit ett stycke om sexualitet, samtycke, relationer och hälsa som betonar att utbildningen ska:

- bidra till förståelse för egna och andras rättigheter och skyldigheter,
- förmedla betydelsen av samtycke och respekt,
- kritiskt granska maktstrukturer kopplade till kön och hedersrelaterat våld och förtryck.

Kompetensutvecklingsinsatser

Breddning och tillägg i flera material och insatser

Skolverkets stöd och kompetensutvecklingsinsatser revideras kontinuerligt för att vara aktuella i förhållande till läroplanerna. Eftersom skolan genom olika bestämmelser är skyldig att arbeta för att förebygga våld²⁷ har Skolverket många stödmaterial som beskriver betydelsen av det förebyggande arbetet. Myndigheten

²⁶Lgr22, Lgrsär22, Lsam22, Lspec22, Lgy11, Lgysär11, Lvux12.

²⁷ 1 kap. 4-5 §§, 6 kap. 6-8 §§ skollagen (2010:800) samt 3 kap. 1-2, 16-18 och 20 §§ diskrimineringslagen (2008:567).

har därför tagit sig an uppdraget brett genom att utveckla och bearbeta innehåll på flera olika sidor på Skolverket.se, där det mesta av myndighetens kompetensutvecklingsmaterial går att finna. Det varierar i vilken grad innehållet bearbetas. Några innehållssidor kompletteras med nytt innehåll, medan andra endast behöver mindre justeringar. Förutom att uppdatera information och sakinnehåll, läggs exempel och diskussionsfrågor också till. Syftet med det är att möjliggöra självreflektion och samtal om hur den egna undervisningen kan utvecklas.

Några exempel på innehållssidor på Skolverket.se som bearbetas är:

- Aktivt jämställdhetsarbete i skolan
- Leda jämställdhetsarbete
- Arbeta med att främja trygghet och studiero
- Skolans arbete mot sexuella trakasserier
- Motverka hedersrelaterat våld och förtryck i skolan

För att bidra till ökad kunskap och medvetenhet kopplat till skolans förebyggande arbete mot våld belyses följande aspekter i kompetensutvecklingsinsatserna:

- hur undervisning utifrån ett normmedvetet förhållningssätt på generell nivå kan bidra till att förebygga våld, exempelvis genom att kritiskt granska och ompröva stereotypa könsroller och beteenden som kan komma med dessa. (ex skojbråk, inte våga tala om känslor el dyl)
- på vilket sätt tidiga insatser kan förebygga en destruktiv utveckling,
- hur våld kan ta sig uttryck,
- att våld kan förekomma i ungas partnerrelationer,
- att barn och unga som utsätter andra för våld även själva kan vara utsatta för våld,
- att tecken på våldsutsatthet kan yttra sig genom skolfrånvaro.

Webbkurser

I samband med implementeringen av de reviderade läroplanerna utarbetades under åren 2021 och 2022 nya webbutbildningar för personal inom skolväsendet om skolors systematiska arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck, samt om undervisning inom kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer.

Webbkursen om skolors systematiska arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck innehåller bland annat information om hur skolan genom undervisningen och utbildningen kan arbeta med de många perspektiv som är av betydelse för det förebyggande arbetet. Några delar som avhandlas är till exempel:

- hur skolan kan arbeta för att genom undervisningen stärka elevers kunskaper om mänskliga rättigheter,
- hur skolan kan arbeta för att stärka tilliten mellan personal och elever,
- barn- och elevhälsans roll för det systematiska arbetet och
- hur samverkan med andra myndigheter kan främjas.
- varningstecken som personal i skolan bör vara uppmärksamma på och
- hur samarbetet med vårdnadshavare kan utformas.

Webbkurserna som handlar om undervisning av sexualitet, samtycke och relationer syftar bland annat till att:

- bidra till ökad förståelse för egna och andras rättigheter,
- förmedla betydelsen av samtycke,
- stärka elevers förutsättningar att göra medvetna och självständiga val samt
- att kritiskt kunna granska maktstrukturer kopplade till kön och hedersrelaterat våld och förtryck.

En ny kompetensutvecklingsinsats ”Främja likabehandling” publiceras i april 2023 på Skolverkets lärportal och innehåller bland annat ett avsnitt om normmedvetet förhållningssätt. I avsnittet presenteras forskning om hur destruktiva könssnormer kan ta sig i uttryck i skolmiljön och hur skolan kan arbeta för att främja ett positivt skolklimat som präglas av tillitsfulla relationer och trygghet.

Övriga aktiviteter

Skolverket medverkar i flera konferenser och fortbildningsinsatser. Under 2022 medverkade Skolverket till exempel när Stockholms stad anordnade en konferens för personalen inom barn- och elevhälsan om sexualitet, samtycke och relationer. Under våren 2023 medverkade Skolverket i den nationella konferensen Svartsjuka är inte romantiskt, anordnad av Länsstyrelserna, Jämställdhetsmyndigheten, Polismyndigheten och stiftelsen 1000 Möjligheter. Där bidrog myndigheten med kunskap om hur de nya läroplansskrivningarna inom sexualitet, samtycke och relationer bland annat kan kopplas till det förebyggande arbetet mot våld i ungas partnerrelationer.

Skolverket medverkar i Sveriges kommuner och regioners konferens under våren, om våldsförebyggande arbete. Fokus för Skolverkets bidrag kommer att vara barns och elevers utsatthet för våld i skolan, i hemmet, på nätet och i

kärleksrelationer, samt hur skolan och elevhälsan kan arbeta förebyggande mot våld.

Inom ramen för det nationella uppdraget Tidiga samordnade insatser, som Skolverket och Socialstyrelsen drivit sedan år 2017, följer och stödjer myndigheterna 35 utvecklingsarbeten runt om i landet, som har som huvudsyfte att stärka samverkan mellan skola, socialtjänst, hälsovård och i vissa fall polis så att barn och unga ska få samordnat stöd, i ett så tidigt skede som möjligt.²⁸ Vissa av dessa har en brottsförebyggande inriktning. Skolverket och Socialstyrelsen bidrar med bland annat kompetensutveckling, nätverksträffar och uppföljning. För en bredare målgrupp finns webinarier och filmer med fokus på tidig upptäckt och samordning av stöd på Skolverkets hemsida.

Skolverket bistår Jämställdhetsmyndigheten i deras regeringsuppdrag att översätta, anpassa och utvärdera två evidensbaserade våldsförebyggande program som handlar om samtycke och hur man kan stärka tilliten i ungas partnerrelationer.²⁹

Avslutande kommentar

Arbetet för att stoppa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer är ett ansvar som delas av många instanser i samhället. För skolans del innebär detta ansvar att stärka elevernas kunskaper genom undervisningen om till exempel jämställdhet, allas lika värde och vikten av samtycke för att på så vis bidra till ett samhälle fritt från våld. Det innebär också att skolan ska säkerställa att skolmiljön är trygg, präglad av studiero samt att risker och riskbeteenden för våld förebyggs och motverkas. Skolan har också ett viktigt ansvar att fånga upp barn och unga som far illa och som kan vara utsatta för våld i familje- eller partnerrelationer. Det breda ansvaret ställer höga krav på lärares och skolpersonals kunskaper i frågan. Skolverkets förhoppning är att myndighetens kompetensutvecklingsinsatser ska bidra med just detta.

---

²⁸ U2017/01236/GV

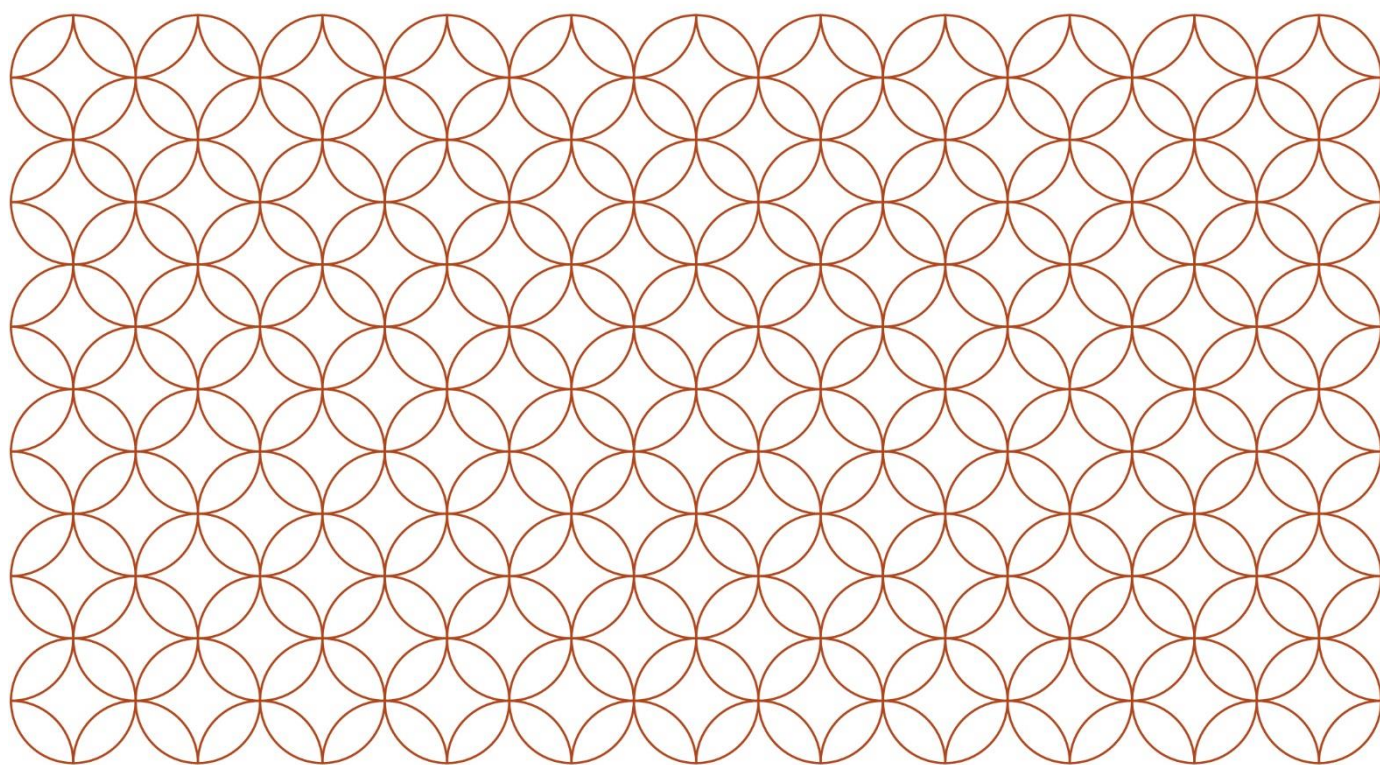
²⁹ A2022/00840

Referenser

- Brottsförebyggande rådet, BRÅ (2009) Orsaker till brott bland unga och metoder att motverka kriminell utveckling. En kunskapsinventering. Hämtad 9 februari, 2023 från <https://bra.se/publikationer/arkiv/publikationer/2009-05-20-orsaker-till-brott-bland-unga-och-metoder-att-motverka-kriminell-utveckling.html>
- Creemers, B. P. M. & Kyriakides, L. (2007) Using the Dynamic Model of Educational Effectiveness to Identify Stages of Effective Teaching: An Introduction to the Special Issue. An International Journal of Research, Policy and Practice.
- Håkansson, J. och Sundberg, D. (2020) Utmärkt undervisning. Framgångsfaktorer i svensk och internationell forskning
- Nationellt centrum för kvinnofrid (2014). Våld och hälsa: en befolkningsundersökning om kvinnors och mäns våldsutsatthet samt kopplingen till hälsa. Uppsala: Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK), Uppsala universitet.
- Partanen, P. (2012) Att utveckla elevhälsa. Östersund: Skolutvecklarna Sverige.
- Regeringsbeslut U2017/01236/GV Uppdrag att genomföra ett utvecklingsarbete för tidiga och samordnade insatser för barn och unga
- Regeringsbeslut A2021/02397 Åtgärdsprogram för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor 2021-2023
- Regeringsbeslut A2022/00840 Uppdrag att översätta, anpassa och utvärdera två evidensbaserade våldsförebyggande program 2022-2025.
- Regleringsbrev (2022) Statens skolverk U2021/03103, U2022/01980.
- SFS 2010:800. Skollag.
- SFS 2008:567. Diskrimineringslag.
- SFS 2001:453. Socialtjänstlag.
- Skolverket (2021) Dnr: 2021:1531 Regeringsredovisning Skolverkets inriktning för jämställdhetsintegrering 2022-2025
- Skolverket (2022) Skapa trygghet för lärande- om skolans arbete mot kränkningar trakasserier och mobbning
- Skolverket. (2022). Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet: Lgr22.
- Skolverket (2022) Läroplan för specialskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet i vissa fall: Lsam22.
- Skolverket (2022) Läroplan för grundsärskolan: Lgrsär22.
- Skolverket (2011) Läroplan för gymnasieskolan: Lgy11,

Skolverket (2011) Läroplan för gymnasiesärskolan: Lgysär11.

Skolverket (2012) Läroplan för vuxenutbildningen: Lvux12.Socialstyrelsen och
Skolverket (2016) Vägledning för elevhälsan;

Skolverket

www.skolverket.se